Dr. Öğr. Üyesi Işıl EGEMEN DEMİR

İŞ UYUŞMAZLIKLARINDA MAHKEMENİN MÜDAHALECİ KURALLARI

FİLİZ KİTABEVİ
İSTANBUL
2026

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
Genel Yayın No | General Publication Number: 1426
Sertifika no | Certificate Number: 77398

Filiz Kitabevi
Yayın No | Publication Number: 2026/176

Kitap Adı: İş Uyuşmazlıklarında Mahkemenin Müdahaleci Kuralları
Book Title: Overriding Mandatory Rules of the Lex Fori in Labour Disputes
ISBN: 978-625-5007-56-8
DOI: doi.org/10.64161/filiz.9786255007568

Yazar(lar) | Author(s): Dr. Öğr. Üyesi Işıl EGEMEN DEMİR | orcid.org/0000-0002-7007-211X
Kurum | Institution: Türk Alman Üniversitesi Hukuk Fakültesi | Turkish German University, Faculty of Law

Konu Kategorisi | Subject Categories: Milletlerarası Özel Hukuk

Yayın Türü | Publication Type: Kitap | Book - Monograph
Yayın Dili | Language: Türkçe | Turkish
Ebat | Dimensions: 16 x 23 cm
Baskı Sayısı | Edition: 1
Sayfa Sayısı | Pages: 305

Yayım Tarihi | Publication Date: Ekim 2026 | October 2026
Yayım Yeri | Place of Publication: İstanbul, Türkiye
Mizanpaj | Layout: Vildan YAVUZ
Baskı ve Cilt | Printing and Binding: Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti. (Sertifika no: 77398)

© All rights reserved | Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
Mollahüsrev Mah. Cemalyener Tosyalı Cad. No: 57A
Vefa-Fatih / İstanbul • Tel: +90 (212) 527 07 18
www.filizkitabevi.com • bilgi@filizkitabevi.com

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....III
KISALTMALAR.....XV

GİRİŞ

A. Çalışmada Kullanılan Terminoloji.....4
B. Çalışma Konusunun Sınırlandırılması.....6
C. İnceleme Planı.....8

BİRİNCİ BÖLÜM
MÜDAHALECİ KURAL KAVRAMININ TEORİK ÇERÇEVESİ

I. MÜDAHALECİ KURAL KAVRAMININ TARİHSEL GELİŞİMİ.....11
A. MÜDAHALECİ KURAL KAVRAMININ DÜŞÜNSEL TEMELLERİ.....13
1. Müdahaleci Kuralın Tarihsel Öncülü Olarak "Yasaklayıcı Kanun" Kavramı.....13
a. Yasaklayıcı Kanunların Öğretide Ortaya Çıkması.....13
i. Karl Friedrich Eichhorn'un Yasaklayıcı Kanun Lehine Çekincesi.....13
ii. Carl Georg Wächter'in Yasaklayıcı Kanunlara İlişkin Yaklaşımı.....13
(1) Eichhorn'un Yasaklayıcı Kanunlar Yaklaşımının Kabulü.....13
(2) Kanunların Uygulanma İsteği.....14
(3) Kanunların Uygulanma İradesi ve Yabancı Hukukun Sınırları.....15
(4) Yabancı Hukukun Yasaklayıcı Kurallarının Uygulanması.....16
2. Friedrich Carl von Savigny 'nin Katı pozitif, Emredici Kuralları.....18
a. Hukuk Kurallarının Uygulanma Alanına İlişkin Genel Kural.....18

b. Hukuk Kurallarının Uygulanma Alanına İlişkin İlkenin İstisnaları 19
c. "Katı Pozitif, Emredici" Kuralların Emredici Kurallardan Ayrılması.....20
d. Emredicilik Niteliğinin Korunan Menfaatlere Göre Ayrışması 21
3. Romanik Hukuk Çevresinde Kamu Düzeni Kuralları (Lois d'ordre public) 23
4. Güvenlik Kanunları (Lois de police) 24
a. Kavram 24
b. Güvenlik Kanunları ile Kamu Düzeni Arasındaki Tarihsel Yakınlık 24
(i) Pasquale Stanislao Mancini'nin Kamu Düzeni ve Güvenlik Kanunlarına Yaklaşımı 25
(ii) Antoine Pillet'nin Kamu Düzeni ve Güvenlik Kanunlarına Yaklaşımı 27
5. Karl Neumeyer'in Devletin "Türe Aykırı" Müdahaleleri (Artfremde Eingriffe) 28
B. DOĞRUDAN UYGULANAN KURAL (LOIS D'APPLICATION IMMEDIATE) KAVRAMI 30
1. Doğrudan Uygulanan Kural Kavramının Ortaya Çıkışı 30
2. Francescakis Öğretisinde Doğrudan Uygulanan Kuralların Unsurları 32
3. Terminolojik Olarak "Doğrudan Uygulanan Kural" Teriminin Yerindeliği 33
4. Uluslararası Yargı Kararlarında Doğrudan Uygulanan Kurala Başvurulması 33
5. Müdahaleci Kural Kavramı ve Terminoloji Tercihimiz.....35
C. AB HUKUKUNDA MÜDAHALECİ KURALA İLİŞKİN DÜZENLEME 37
1. Roma Sözleşmesi m. 7 çerçevesinde Emredici Kurallar 37
a. Roma Sözleşmesi'nde "Emredici Kurallar" Kavramının Kullanımı 37
b. Müdahaleci Kurallara İlişkin Roma Sözleşmesi m. 7 Düzenlemesi 37
2. Roma I Tüzüğü m. 9 çerçevesinde Müdahaleci Kurallar 38
a. Müdahaleci Kural Bakımından Getirilen Temel Yenilikler 38
b. Roma I Tüzüğü m. 9'un Sistematiği ve Terminolojisi 40
c. Müdahaleci Kuralın Tanımı ve Unsurları 41
d. Müdahaleci Kuralın Tanımında Avrupa Birliği Adalet Divanının Etkisi 42

II. TÜRK MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUKUNDA MÜDAHALECİ KURALLAR....44
A. MÖHUK'TA MÜDAHALECİ KURALLARIN SİSTEMATİĞİ....45
1. Mahkemenin (Lex Fori'nin) Müdahaleci Kuralları....45
2. Lex Causae'nın Müdahaleci Kuralları....46
3. Üçüncü Devletin Müdahaleci Kuralları....47
a. Üçüncü Devletin Müdahaleci Kurallarına İlişkin MÖHUK m. 31 Düzenlemesi....47
b. Üçüncü Devletin Müdahaleci Kurallarında Sıkı Bağlantı Ölçütü....48
4. Mahkemenin Müdahaleci Kurallarının ve Üçüncü Devletin Müdahaleci Kurallarına Etki Tanınmasında Yöntem Farklılığı....49
a. Üçüncü Devletin Müdahaleci Kurallarının Uygulanmasında Borç Statüsü Teorisinin Önemi....49
b. MÖHUK m. 6 ve m. 31 Bakımından Uygulama Yöntemlerinin Farklılığına İlişkin Değerlendirme....51
B. TÜRK HUKUKUNUN MÜDAHALECİ KURALLARININ UYGULANMASI....51
1. Türk Hukukunda Müdahaleci Kural Kavramı....51
2. Mahkemenin Müdahaleci Kurallarının Uygulanmasında Yöntem....53
a. Yöntemin Gerekliliği....53
b. Müdahaleci Kural Niteliğinin ve Uygulanabilirliğinin Birbirinden Ayrılması....53
C. MÜDAHALECİ KURAL NİTELİĞİNİN TESPİTİ....54
1. Müdahaleci Kural Niteliğinin Tespitinde Ölçütler....54
2. Kuralın Amacı ve Koruduğu Menfaat....55
3. Müdahaleci Kuralların İç Hukuktaki Emredici Kurallardan Ayrılması....57
4. Müdahaleci Kuralların Somut Olayda Uygulanması ve Ülkesel Bağlantı....58
D. MÜDAHALECİ KURAL NİTELİĞİNE İLİŞKİN ESASLAR....59
1. Kuralın Uygulama Emri İçermesi....59
2. Kuralın Koruduğu Menfaat....62
3. Kuralın Hukuki Niteliği....64
a. Müdahaleci Kuralın İstisnai Niteliği....64
b. Müdahaleci Kuralın Kamu Hukuku – Özel Hukuk Ayrımındaki Yeri....65
i. Müdahaleci Kuralın Kaynağı....65

ii. Müdahaleci Kuralın Etkisi 66
4. Müdahaleci Kural - Kamu Hukuku Kuralı İlişkisi 67
a. Kamu Hukuku Kurallarının Sınıraşan Etkisi 67
b. Kamu Hukuku Kuralları ile Müdahaleci Kurallar Arasındaki Ayrım 69
E. MÜDAHALECİ KURALIN UYGULANMASINDA ÜLKE BAĞLANTISI.....71
1. Devlet Menfaatinin Mantıksal Ön Şartı: Ülkesel Bağlantı 71
2. Ülkesel Bağlantının Niteliği 72
3. Yeterli Bağlantının Tespitinde Ölçütler 73
a. İfa yeri 75
b. Yerleşim yeri / Şubenin Bulunduğu Yer.....75
c. Varlığın Bulunduğu Yer 75
d. Gelir Getirici Faaliyetin Yürütüldüğü Yer 76
e. İşyeri 76
f. İç Piyasa Üzerindeki Etki 77
F. İŞ İLİŞKİLERİ ÇERÇEVESİNDE MÜDAHALECİ KURALLARDA DEVLET MENFAATİ 78
1. İş Hukuku Düzenlemelerinde Devlet Menfaati 78
a. Devletin İş Hukukunda Özel Hukuk İlişkilerine Müdahalesinin Tarihsel Arka Planı 79
b. Devletin Sosyal Devlet Olması.....81
c. Çalışma Hakkı 82

İKİNCİ BÖLÜM

YABANCI UNSURLU İŞ İLİŞKİLERİNE UYGULANACAK HUKUK VE MÜDAHALECİ KURALLAR

I. YABANCI UNSURLU İŞ UYUŞMAZLIKLARINA İLİŞKİN MÖHUK DÜZENLEMESİ.....85
A. İŞ UYUŞMAZLIKLARINDA TÜRK MAHKEMELERİNİN MİLLETLERARASI YETKİSİ 86
1. İş Uyuşmazlıklarında Yetki Kuralı 86
a. İşçi Tarafından Açılacak Davalarda Yetkili Mahkeme.....87

b. İşçiye Karşı Açılacak Davalarda Türk Mahkemelerinin Milletlerarası Yetkisi 88
2. İş Uyuşmazlıklarında Milletlerarası Yetki Sözleşmeleri 90
a. Türk Mahkemeleri Lehine Yetki Sözleşmeleri 91
b. Yabancı Devlet Mahkemeleri Lehine Yetki Sözleşmeleri 91
3. Müdahaleci Kural ve Milletlerarası Yetki İlişkisi 94
4. Türk Mahkemelerinin Yetkisinin Müdahaleci Kuralların Uygulanması Bakımından Değerlendirilmesi 95
a. Ülkesel Bağlantının Objektif Yetki Kuralının Tesisinde Etkisi 96
b. Müdahaleci Kuralın Uygulanmasında Sübjektif Yetki Kuralı 97
c. Yetkisiz Mahkemenin Yetkili Hale Gelmesi 97
d. MÖHUK m. 44 Çerçevesinde Müdahaleci Kuralın Uygulanmasının Değerlendirilmesi 98
B. İŞ HUKUKU VE KANUNLAR İHTİLAFI HUKUKUNUN KESİŞİM ALANINDA YABANCI UNSURLU İŞ İLİŞKİLERİ 100
1. Çatışmanın Temeli 100
2. Çatışmanın Yargı Kararlarına Yansıması 101
3. Anayasa Mahkemesinin 5/11/2024 T., 2023/158 E., 2024/187 K. İptal Kararı 102
a. Başvuru Öncesi Hukuki Durum 102
b. İtiraz Konusu Kural ve Başvuru Gerekçeleri 105
c. Anayasa Mahkemesinin Konu Hakkındaki Değerlendirmesi 106
4. MÖHUK m. 27'de Değişiklik Yapılmasına İlişkin Düzenleme 107
C. 7550 SAYILI KANUN DEĞİŞİKLİĞİ SONRASI MÖHUK m. 27 DÜZENLEMESİNİN ANA HATLARI 108
1. Genel Olarak 108
2. MÖHUK m. 27/(1) - Sübjektif Bağlama Kuralı 109
3. MÖHUK m. 27/(2),(3) – Objektif Bağlama Kuralı 111
4. MÖHUK m. 27/(4) – Daha Sıkı İlişkili Hukuk 112
5. İş İlişkisine İlişkin Kanunlar İhtilafı Kuralının Uygulanmasını Engelleyen Haller 116
II. MÜDAHALECİ KURALLARIN BENZER KAVRAMLARLA KARŞILAŞTIRILMASI 118

A. İŞİN YAPILDIĞI YER HUKUKUNUN UYGULANMAK ZORUNDA OLAN HÜKÜMLERİ 118
B. KAMU DÜZENİ MÜDAHALESİ SONUCU TÜRK HUKUKUNUN UYGULANMASI 121
1. Kamu Düzeni Müdahalesinin Hukuki Niteliği ve İşlevi 121
2. Kamu Düzeninin Olumsuz İşlevi ile Müdahaleci Kuralın Karşılaştırılması 123
a. Kavram olarak Kamu düzeni Müdahalesinin Olumsuz İşlevi 123
b. Kamu Düzeninin Olumsuz İşlevinin Yöntemi 123
3. Kamu Düzeni Müdahalesinin Sonuçları 125
a. Yabancı Hukukun Uygulanmaması 125
b. Boşluğun Doldurulması 125
4. Kamu Düzeni Müdahalesinin Olumlu İşlevi 127
a. Kavramsal Olarak Kamu Düzeninin Olumlu İşlevi 127
b. Kamu Düzeninin Olumlu İşlevinin Hukuki Niteliği 128
5. Müdahaleci Kuralın ve Kamu Düzeni Müdahalesinin Ortak Noktaları 131
a. Yazılı Kamu Düzeni Kuralları 131
b. Emredici Mahiyette Olması 132
c. Yeterli Ülkesel Bağlantı 133
C. ASGARİ EMREDİCİ KORUMA KURALLARI 135
1. Yabancı Unsurlu İş Hukuku İhtilaflarında Hukuk Seçiminin Sınırı Olarak Asgari Koruma 135
2. İŞ HUKUKUNDA ASGARİ KORUMA SAĞLAYAN EMREDİCİ KURALLAR 137
a. Asgari Koruma Kurallarının Belirlenmesinde Yöntem 137
b. İş Hukuku Kurallarının Emredici Niteliği 138
c. İş Hukukunda Emredici Kuralların Heterojen Yapısı 139
d. Asgari Koruma Sağlayan Emredici Kuralların Ayırtedici Özellikleri ... 140
3. ROMA I TÜZÜĞÜ KAPSAMINDA ASGARİ KORUMA KAVRAMI 142
a. İş Sözleşmelerinde Hukuk Seçiminin Asgari Koruma İle Sınırlandırılması 142
b. Kuralın İşçiyi Koruyucu Nitelikte Olması 143
c. Korumadan Mahrum Kalınması 144

d. İş İlişkilerinde Daha Sıkı İlişkili Hukuka İlişkin AB Hukuku Düzenlemesi 146
e. Roma I Tüzüğünde Asgari Koruma ve Müdahaleci Kural İlişkisi 148
4. ASGARİ KORUMA SAĞLAYAN EMREDİCİ KURALLARIN LEX FORİ'NİN MÜDAHALECİ KURALLARIYLA KARŞILAŞTIRILMASI 151
a. İki Kurumun Birbirine Yakınlaştığı Alanlar 151
(1) Her İki Kurumun da Yetkili Yabancı Hukuka Rağmen Uygulanması 151
(2) Yetkili Yabancı Hukukun Uygulanmasının Tamamen Reddedilmemesi 151
b. İki Kavramın Birbirinden Farklılaştığı Alanlar 152
(1) Koruduğu Menfaat Bakımından Karşılaştırma 152
(2) Uygulama Bakımından Karşılaştırma 153
(3) Mutad İşyeri Hukukunun Asgari Koruma Kurallarının Hukuk Seçimi Halinde Devreye Girmesi 153
III. MÜDAHALECİ KURALLARA İLİŞKİN ABAD İÇTİHATLARININ GETİRDİĞİ İLKELER 154
A. ABAD İÇTİHATLARININ ROLÜ 154
1. ABAD'ın AB Hukukunun Yeknesak Uygulamasına Etkisi 154
2. Yeknesak Uygulamanın Sağlanmasında Ön Karar Usulü 155
a. Ön Karar Aşamasının Niteliği 155
b. Ön Karar Usulünde ABAD'ın Yorumlama Yetkisi 156
c. ABAD Kararının Etkisi 156
B. ABAD İÇTİHATINDA MÜDAHALECİ KURAL KAVRAMI 157
1. Müdahaleci Kuralların Tanımlanması 157
a. Ev Sahibi Devletin Müdahaleci Kural Olarak Nitelendirmesinin Etkisi 158
b. Müdahaleci Kuralların Uygulanmasında Kamu Yararı ve Ölçülülük 159
c. ABAD İçtihadının Müdahaleci Kural Kavramına Katkısı 161
2. Hukuk Seçiminin Sınırları ve Müdahaleci Kurallar 161
a. Müdahaleci Kuralların Hukuk Seçimine Rağmen Uygulanması 161
b. ABAD'ın Hukuki Değerlendirmesi 163
c. Lex Fori'nin Hukuk Seçimine Rağmen Uygulanması 164

d. Lex Fori'nin Uygulanmasının Hukuki Niteliği.....166
3. Müdahaleci Kural Niteliğinin Belirlenmesine İlişkin Ölçütler.....168
a. Müdahaleci Kural Çerçevesinde Hukuki Sorun.....168
b. ABAD'ın Hukuki Değerlendirmesi.....169
c. Unamar Kararının Müdahaleci Kural Bakımından Değerlendirilmesi.....170
(1) Ulusal Hukuk Kuralının Emredici ve Kamu Düzenini Koruma İşlevi Olması.....170
(2) Müdahaleci Kuralın İstisnai Niteliği.....171
(3) Müdahaleci Kural Niteliğini Belirleme Görevi.....172
(4) Asgari Koruma Kuralları ile Müdahaleci Kurallar Arasındaki İlişkinin Netleşmesi.....173
d. Müdahaleci Kurallar Bakımından Unamar Kararının Getirdiği İlkeler.....176

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
İŞ HUKUKUNDA MÜDAHALECİ KURALLARIN TESPİTİ

I. İŞ HUKUKUNDA MÜDAHALECİ KURALLARIN BENİMSENMESİNDE YÖNTEM SORUNU.....179
A. İŞ HUKUKUNDA MÜDAHALECİ KURALLARIN TESPİTİ.....179
1. İş hukukunun Yapısı.....179
2. Kamu Hukuku Kuralından Ayırtedilmesine İlişkin Güçlük.....179
3. Koruduğu Menfaatin Yol Açtığı Güçlükler.....180
B. TANIMIN İŞLEVSEL AÇIDAN ÖNEMİ.....181
1. Müdahaleci Kuralın Tanımsal Çerçevesinde Süreklilik.....181
2. Müdahaleci Kural Tanımının İşlevselliği.....182
3. Tanımın İşlevselliğinin İş Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi.....182
C. ABAD İÇTİHATLARINDA MÜDAHALECİ KURAL TANIMININ İŞLEVİ.....183
1. Müdahaleci Kural Tanımının İçtihat Hukukundaki Önemi.....183
2. Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın İş Hukukuna İlişkin İçtihadının Metodolojik Katkısı.....184

D. ABAD İÇTİHATLARINDA MÜDAHALECİ KURALIN BELİRLENMESİNDE YÖNTEME İLİŞKİN SORUNLAR 184
1. Yabancı Hukukun Müdahaleci Kurallarının Belirlenmesinde Yöntem 184
a. Nitelendirmenin İşlevi 184
b. Müdahaleci Kural Niteliğinin Tespitinde Ölçütler 185
2. Müdahaleci Kuralların Uygulanmasında Öncelik Sorunu 187
a. Müdahaleci Kuralın Ait Olduğu Hukuk Düzeninin Etkisi 187
b. Lex Fori'nin Müdahaleci Kurallarının Uygulama Önceliği 188
E. TÜRK İŞ HUKUKUNDA MÜDAHALECİ KURALLARIN BELİRLENMESİNDE TEORİK ÇERÇEVE 190
1. İş Hukuku Kurallarının Emredicilik Niteliğinin Koruduğu Menfaat Açısından Farklılıklar 190
2. Türk Hukukunda Müdahaleci Kuralların Belirlenmesinde Yaklaşımlar 191
a. İş Hukukunun Genel Amacını Dikkate Alan Yaklaşım 191
b. Kuralın Amacı ve Muhtevasını Dikkate Alan Yaklaşım 192
c. Kuralın Niteliği ve Koruduğu Menfaati Dikkate Alan Yaklaşım 194
d. Müdahaleci Kuralları İşçiyi Koruyan Kamu Hukuku Kurallarıyla Sınırlandıran Yaklaşım 195
F. İŞ HUKUKUNDA MÜDAHALECİ KURALLARA İLİŞKİN DEĞERLENDİRMEMİZ VE YÖNTEMİMİZ 196
1. Müdahaleci Kuralın Belirlenmesinde Yöntem İhtiyacı 196
2. Özel Hukuk – Kamu Hukuku Kuralları Ayrımı Açısından Değerlendirme 198
3. Müdahaleci Kural – Asgari Koruyucu Kural Bakımından Değerlendirme 198
4. Müdahaleci Kuralın Belirlenmesinde Genel Ölçütler 200
G. İŞÇİ GÖNDERME DİREKTİFİ – MÜDAHALECİ KURALLAR İLİŞKİSİ 203
1. İşçi Gönderme Direktifinin Müdahaleci Kuralların Belirlenmesindeki İşlevi 203
2. İşçi Gönderme Direktifinin Müdahaleci Kurallar Karşısındaki Konumu 205
a. İşçi Gönderme Direktifinin Kapsamı 205
b. Direktifin Va'zedilmesinde Gözetilen Menfaatler 206
c. Direktif m.3'ün Müdahaleci Kuralların Belirlenmesinde Etkisi 206

H. İŞÇİ GÖNDERME DİREKTİFİ ÇERÇEVESİNDE UYGULANMASI ZORUNLU KURALLAR 208
1. İşçi Gönderme Direktifinin Müdahaleci Kurallar Bakımından Önemi 208
2. Direktifin Zorunlu Uygulanan Kuralları 208
3. İşçi Gönderme Direktifi'nin 3. Maddesi ve Müdahaleci Kurallar 210
4. Direktif m. 3/1 ve m. 3/7 Hükümlerinde Asgari Koruma – Müdahaleci Kural İlişkisi 212
İ. İŞÇİ GÖNDERME DİREKTİFİ M. 3 ÇERÇEVESİNDE DÜZENLENEN HUSUSLAR 213
1. Azami Çalışma ve Asgari Dinlenme Süreleri 213
2. Ücretli Yıllık İzin 215
3. İşçi Ödemeleri 215
4. İşgücü Devri 218
5. Seyahat, Konaklama ve Yemek Giderleri 219
6. İşyeri Güveniği, Sağlığı ve Temizliğine ilişkin Hususlar 221
7. Kadın ve Erkek Arası Ayrımcılık ve Diğer Ayrımcılık Yasakları 222
II. TÜRK İŞ HUKUKUNDA MÜDAHALECİ KURALLAR 223
A. MÜDAHALECİ KURAL NİTELİĞİNİN TESPİTİNDEKİ ESAS ALDIĞIMIZ GENEL KRİTERLER 223
1. Müdahaleci Kuralın Emredici Olması Gerekliliği 224
a. Gerekliliğin Mantıksal Zemini 224
b. İş Hukuku Kurallarının Kendine Özgü Emredici Yapısı 225
i. İş Hukukunda Emrediciliğin Temeli ve Amacı 225
ii. İş Hukukunda Emredici Kuralların Türleri 225
iii. Mutlak-Nispi Emredicilik Ayrımının Etkisi 226
iv. Emredicilik ve Müdahaleci Kural Niteliği Arasındaki İlişki 227
2. Temel Ölçüt: Kamu Menfaati 229
a. Kamu Menfaatinin Müdahaleci Kuralın Belirlenmesindeki Rolü 229
b. Kuralın Amacı ve Uygulama Alanı 230
i. Kuralın Koruduğu Menfaat 230
ii. Kuralın Uygulama Alanı 231
c. Sosyal Güvenlik Hükümlerinin Hukuki Niteliği 233

3. Müdahaleci Kuralın Somut Olayda Uygulanması: Yeterli Ülkesel Bağlantı 234
a. Müdahaleci Kuralın Uygulanmasında Yeterli Ülkesel Bağlantı 234
b. Müdahaleci Kuralların Uygulanmasında Mahkeme Devleti ile Objektif Bağlantı 237
c. Türk İş Hukukundaki Müdahaleci Kurallar Bakımından Ülkesel Bağlantı....237
4. Hukuki İlişki Statüsünün Yabancı Hukuk Olması 238
II. MÜDAHALECİ KURAL NİTELİĞİNDEKİ BAZI İŞ HUKUKU DÜZENLEMELERİ 239
A. AYRIMCILIK YASAĞININ MÜDAHALECİ KURAL BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ 240
1. Ayrımcılık Yasağı 241
a. Ayrımcılık Kavramı 241
b. Türk İş Hukukunda Ayrımcılığın Hukuki Altyapısı....242
i. 1982 Anayasası 242
ii. 4857 Sayılı İş Kanununda Eşitlik İlkesi ve Ayrımcılık Yasağı....243
2. Kanunlar İhtilafı Hukukunda Ayrımcılık Yasağı 244
a. Ayrımcılık Yasağının Hukuki Niteliği 244
b. Ayrımcılık Yasağının Koruduğu Menfaat 244
c. Ayrımcılık Yasağının Müdahaleci Kural Niteliğinin Diğer Emredici Kurallardan Ayırtedilmesi....245
3. Sözleşme Öncesi Görüşmelere Uygulanacak Hukuk ve Müdahaleci Kurallar 246
4. İşe alım sırasında Devletin Eşitlik İlkesinden Sapan Düzenlemeleri 248
a. İşe Alım Yükümlülükleri 249
i. İstihdam Zorunluluğunun Yasal Temeli ve Amacı 249
ii. İş Kanunu m. 30'un Yabancı Unsurlu İş İlişkileri Üzerinde Etkisi ..250
iii. İstihdam Zorunluluğunun İhlali ile Ayrımcılık Yasağı Arasındaki İlişki 251
b. Çalıştırma Yasakları....253
B. GEÇİCİ İŞ İLİŞKİSİNE İLİŞKİN DÜZENLEMELERİN MÜDAHALECİ KURAL BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ 254
1. Geçici İş İlişkisinin Düzenlenme Amacı ve Gelişimi....254

2. Geçici İş İlişkisinin Hukuki Niteliği.....255
3. Geçici İş İlişkisi Çerçevesinde Müdahaleci Kurallar 257
a. Resmi Kurumdan İznin Alınmamasının Etkisi 258
b. İşçinin Yazılı Rızasının Niteliği.....262
c. Geçici işçi ile Geçici İşveren Arasında Varsayılan İş Sözleşmesi.....262
d. Meslek Edinilmiş Geçici İşçi İlişkisi Kurulabilecek Haller.....264
SONUÇ 267
KAYNAKÇA 273

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
ABAD	Avrupa Birliği Adalet Divanı
A.Y.	Anayasa
BGB	Bürgerliches Gesetzbuch
BGE	Bundesgerichtsentscheidung
BGH	Bundesgerichtshof
bknz.	Bakınız
c.	cümle
C	Cilt
dn.	Dipnot
E.	Esas
EGBGB	Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch
E.T.	Erişim Tarihi
HD	Hukuk Dairesi
HGK	Hukuk Genel Kurulu
HMK	Hukuk Muhakemeleri Kanunu
İİK	İcra ve İflas Kanunu
İÜHFM	İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası
İsv.	İsviçre
İsv. BK	İsviçre Borçlar Kanunu (Schweizerisches OR)
İsv. IPRG	İsviçre Devletler Özel Hukuku Hakkında Kanun
K.	Karar
Konv.	Konvansiyon
m.	Madde
mBK	Mülga Borçlar Kanunu

MÖHUK	Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun
p.	Paragraf
RG	Resmi Gazete
Rn.	Kenar Numarası (Randnummer)
s.	Sayfa
S.	Sayı
T.	Tarih
TBB	Türkiye Barolar Birliği
TBK	Türk Borçlar Kanunu
TMK	Türk Medeni Kanunu
TTK	Türk Ticaret Kanunu
vb.	Ve Benzeri
vd.	Ve Devamı
Yarg.	Yargıtay
YKD	Yargıtay Kararları Dergisi
yy.	Yüzyıl
ZGB	Schweizerisches Zivilgesetzbuch